

Експертна служба Міністерства внутрішніх справ
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України
Національний Центр Судових Експертиз при Міністерстві Юстиції Республіки Молдова
(Республіка Молдова)
Академія ГУСПОЛ (Чеська Республіка)
Вища школа професійного навчання у Вроцлаві (Республіка Польща)
Щецинська вища школа Collegium Balticum (Республіка Польща)
Вища школа економіки, права та медичних наук у м. Кельце імені професора Едварда
Ліпінського (Республіка Польща)
Юридичний факультет НАТ «Карагандинський університет імені академіка Є.А. Букетова»
(Республіка Казахстан)
Приватна установа «Академія «Volashaq»» (Республіка Казахстан)
Вища школа бізнесу та підприємництва при Міністерстві економічного розвитку та скорочення
бідності Республіки Узбекистан (Республіка Узбекистан)
Центральноукраїнський національний технічний університет
Донецький національний медичний університет
Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка
Донецький державний університет внутрішніх справ
Льотна академія Національного авіаційного університету
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні
Запорізького національного університету
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ
Кафедра права гуманітарно-правового факультету
Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «ХАІ»
Університет імені Альфреда Нобеля
Центральноукраїнський інститут розвитку людини Університету «Україна»
Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського
Економіко-технологічний інститут імені Роберта Ельворті
Центральноукраїнський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
Черкаський державний бізнес-коледж
Кіровоградський кооперативний фаховий коледж економіки та права імені М.П. Сая
Науково-дослідний інформаційно-аналітичний центр «Інновації, інвестиції, інтелект»

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОВО- ЕКСПЕРТНОЇ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

**Збірник матеріалів
засідання №2 постійно діючої Міжнародної
науково-практичної конференції**

24 червня 2022 року

Кропивницький, 2022

УДК 343.98+351.74](082+083.97)

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Центральноукраїнського національного технічного
університету (протокол №10 від 27.06.2022 р.)*

Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності : збірник матеріалів засідання №2 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 24 червня 2022 р.). Кропивницький: ТОВ «Центрально-Українське видавництво», 2022. 486 с.

Збірник містить матеріали засідання №2 однойменної науково-практичної конференції, у якій взяли участь практики, науковці, викладачі та здобувачі вищої освіти вищих навчальних закладів, наукових установ, інших державних органів України та зарубіжжя.

Матеріали конференції можуть бути використані в науково-дослідній роботі та в освітньому процесі спеціалізованих ЗВО.

Матеріали друкуються у авторській редакції, за точність викладеного матеріалу, достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат та іншої інформації відповідальність несуть автори.

УДК 343.98+351.74](082+083.97)

© Кіровоградський НДЕКЦ МВС, 2022

© Автори, 2022

© ТОВ «Центрально-Українське видавництво» (верстка), 2022

Expert Service of the Ministry of Internal Affairs
Kirovohrad Scientific Research Institute
Forensic Expert Center of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine
National Center for Forensic Examinations under the Ministry of Justice of the Republic of Moldova
(Moldova)
GUSPOL Academy (Czech Republic)
Higher School of Vocational Training in Wroclaw (Poland)
Szczecin High School CollegiumBalticum (Poland)
The Higher School of Economics, Law and Medical Sciences in Kielce named after Professor Edward
Lipinski (Poland)
Faculty of Law of NAT "Karaganda University named after Academician E.A. Buketov"
(Kazakhstan)
Private institution "Bolashaq Academy" (Kazakhstan)
Higher School of Business and Entrepreneurship under the Ministry of Economic Development and
Poverty Reduction of the Republic of Uzbekistan (Uzbekistan)
Central Ukrainian National Technical University
Donetsk National Medical University
Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko
Donetsk State University of Internal Affairs
Flight Academy of the National Aviation University
Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu.M. Potebnia of the Zaporizhia
National University
Educational and Scientific Humanitarian Institute of the
Tauriiskyi National University named after V. I. Vernadsky
Kherson Faculty of Odessa State University of Internal Affairs
Department of Law of the Faculty of Humanities and Law of the National Aerospace University
named after N. E. Zhukovskiy "KHAI"
Alfred Nobel University
Central Ukrainian Institute of Human Development of the University "Ukraine"
Kirovohrad Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education named after Vasily
Sukhomlinsky
Robert Elworthy Institute of Economics and Technology
Central Ukrainian Institute of PrAT "University "IAPM"
Cherkasy State Business College
Kirovohrad Cooperative Professional College of Economics and Law named after M. P. Say
Scientific Research Information and Analytical Center "Innovation, Investment, Intelligence"

«TOPICAL ISSUES OF IMPROVING FORENSIC AND LAW
ENFORCEMENT ACTIVITIES»

Collection of materials
of the meeting No. 2 of the permanent International
scientific and practical conference

June 24, 2022

Kropyvnytskyi, 2022

UCC 343.98+351.74](082+083.97)

*Recommended for printing
by the Academic Council of the Central Ukrainian National Technical University
(protocol No. 10 dated June 27, 2022)*

Topical Issues of Improving Forensic and Law Enforcement Activities: a collection of materials of meeting No. 2 of the ongoing International Scientific and Practical Conference (Kropyvnytskyi, June 24, 2022). Kropyvnytskyi: "Central Ukrainian Publishing House", 2022. 486 p.

The collection contains the materials of meeting No. 2 of the scientific and practical conference of the same name, which was attended by practitioners, scientists, teachers and students of higher educational institutions, scientific institutions, other state bodies in Ukraine and abroad.

The conference materials can be used in research work and in the educational process of specialized higher education institutions.

The materials are represented in the author's edition, the authors are responsible for the accuracy of the material presented, the reliability of the data, geographical names, proper names, quotations and other information provided in the publication.

UCC 343.98+351.74](082+083.97)

© Kirovohrad scientific research forensic expert center of the Ministry of internal affairs of Ukraine, 2022
© Authors, 2022
© "Central Ukrainian Publishing House" LLC (typesetting), 2022

Каргаполова Єлизавета	Складові інформаційної безпеки України.....	73
Максименко Наталія Клімічева Наталія	Правовий аналіз хронологічних подій повномасштабного військового вторгнення в Україну російською федерацією	76
Окопник Олена Гречук Богдан	Адміністративно-правові проблеми реформування військової служби правопорядку в Україні.....	80
Прохоренко Анастасія	Інформаційні війни та їх вплив на масову свідомість.....	83
Сахно Артем	Взаємодія з НАТО як центральний напрямок реформування військово-правоохоронних органів України.....	86
Сташевська Ірина	Щодо особливостей національного правосуддя в умовах воєнного стану.....	90
Троянський Олександр Горчинський Сергій	Правові засади участі громадян в охороні громадського порядку в умовах дії правового режиму воєнного стану.....	94
Напрямок № 3 Захист конституційних прав та свобод людини і громадянина у судовій практиці та правоохоронній діяльності		
Malinowska Irena	The problem of the loss of people in an aspect legal and criminological.....	99
Андрієвська Людмила	Майновий імунітет боржника – фізичної особи у виконавчому провадженні.....	103
Дерев'янка Олег	Актуальні питання застосування Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 року.....	107
Мошняга Любов	Права людини на рівні європейських стандартів та механізми їх захисту.....	112
Рябовол Лілія	Поняття, система і нормативне закріплення засад/принципів судочинства.....	115
Сейтхожин Булат Сарсембаев Болат	Некоторые аспекты антикоррупционной политики Республики Казахстан.....	120
Чижов Денис	Комплексний підхід судового захисту прав людини у сфері національної безпеки.....	126
Напрямок № 4 Проблеми здійснення проваджень у справах про адміністративні правопорушення		
Бондар Валерія	Особливості розгляду Національною поліцією України справ про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху зафіксованих в автоматичному режимі.....	130
Коломоєць Олександр Коломоєць Сергій	«Наявність сторін» як обов'язкова ознака кваліфікації вчинення булінгу (цькування).....	134

Любов Мошняга

кандидатка юридичних наук, доцент кафедри права та правового регулювання авіаційної діяльності Льотної академії Національного авіаційного університету, м.Кропивницький, Україна

ПРАВА ЛЮДИНИ НА РІВНІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ ЗАХИСТУ

Практика ЄСПЛ свідчить також про визнання загальних принципів міжнародного права як базових, разом з правами людини та загально-правовими засадами. Такими принципами міжнародного права є принцип незастосування сили або погрози силою, принцип мирного розв'язання спорів, принцип територіальної цілісності та непорушності кордонів, принцип рівноправності та самовизначення народів, принцип добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом, принцип суверенної рівності держав і невторчання до внутрішніх справ держави, принцип міжнародного співробітництва або співробітництва держав, а також принцип поваги до прав людини [1, с. 700]. Так само завдяки судовій практиці з'явилося та було поширене уявлення про права людини як загальний принцип права ЄС.

В межах європейської юриспруденції склалася не лише сучасна доктрина прав людини, але й розгалужена та ефективна система їх забезпечення і захисту. Ця система має декілька рівнів, що частково перекриваються один одним, а частково – доповнюються, як у стандартах щодо прав, так і у механізмах реалізації і захисту. Основними рівнями названої системи є такі: 1. Рівень Ради Європи. 2. Рівень Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). 3. Рівень Європейського Союзу (ЄС) [2].

Рада Європи створена у 1949 році як регіональна міжурядова організація, що передбачає розвиток співробітництва державучасниць на основі спільних ідеалів і принципів, а також сприяння їх економічному і соціальному прогресу. У Статуті Ради Європи встановлено, що «захист і подальший розвиток прав людини і основоположних свобод» є пріоритетом для цієї організації.

Попри те, що головним призначенням ОБСЄ є сприяння миру та безпеці в Європі, вона здійснює суттєвий вплив на стандарти у сфері прав людини та систему їх захисту. Ця структура функціонує як політичний орган з 1975 року, а як міжнародна організація – з 1995 року.

ОБСЄ сприяє освіті у сфері прав людини, у тому числі через публікацію розповсюдження міжнародних документів, національних законодавчих актів, коментарів та посібників у навчальних закладах всіх рівнів. Так само вона надає підтримку у правозахисній діяльності, а також допомогу у реформуванні правової системи з урахуванням стандартів щодо прав людини.

Інституційно ОБСЄ включає Парламентську асамблею ОБСЄ, Верховного комісара ОБСЄ зі справ національних меншин, Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини, Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ, Секретаріат ОБСЄ, Суд з примирення та арбітражу, а також Мінську групу ОБСЄ [3, с.780]. Також в межах ОБСЄ на підставі відповідних мандатів діють польові операції та місії.

Що стосується юридичної обов'язковості документів ОБСЄ, то, не дивлячись на дискусії, у яких пропонується вважати ці документи «м'яким правом» або особливими міжнародними угодами, за загальним правилом вони не створюють зобов'язань для держав учасниць і їх виконання залежить від «доброї волі» урядів. Разом з тим, вони мають вплив та авторитет, у тому числі як взірець окремих стандартів щодо прав людини, а також включаються на національному рівні до правових актів.

Європейський Союз – особливе об'єднання держав, що утворювалося поступово, але з самого початку було замислене як відкрите співтовариство. Першим кроком до майбутнього утворення стало Європейське товариство вугілля та сталі (1951 рік), призначене для економічного співробітництва, і, в кінцевому випадку – забезпечення миру та безпеки у Європі [4, с.50].

Існують різні точки зору на правову природу ЄС. Основні спори точаться навколо того, чи є він конфедерацією, федерацією, своєрідною наддержавою чи нетиповим союзом держав. Європейський Союз часто розглядається і як об'єднання європейських держав, яке поєднує в собі риси міжурядової організації, конфедерації і федеративного квазідержавного утворення з багаторівневою системою управління.

Припущення щодо федеративної, конфедеративної чи квазідержавної природи ЄС пов'язані з тим, що держави-члени ЄС делегували наддержавним інституціям багато суверенних прав і повноважень.

Усе це зумовлює специфіку забезпечення та захисту прав людини на рівні ЄС [5,6]. Так, компетенція ЄС обмежується тільки переданими європейським інституціям повноваженнями у конкретних сферах і походить від держав-членів.

Стандарти щодо прав людини закріплено у десятках європейських конвенцій, угод, пактів, декларацій і протоколів. Особливе місце належить такому визначному документу, як Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 1950 року (інше йменування – Європейська конвенція з прав людини і основних свобод), яка вийшла далеко за межі регіонального стандарту [6]. Важливі стандарти містять Європейська соціальна хартія від 1961 року, Європейська хартія місцевого самоврядування від 1985 року, Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 1992 року, Рамкова конвенція про захист національних меншин від 1995 року, Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 1992 року, Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами від 2011 року та ін..

В межах Ради Європи опосередковане або пряме забезпечення та захист прав людини здійснюють такі інституції: ПАРЄ, Генеральний секретар, Комітет міністрів Ради Європи, Комісар (Уповноважений) Ради Європи з прав людини, ЄСПЛ, Європейська комісія «Демократія через право» (Венеціанська комісія), Конгрес місцевих і регіональних влад Ради Європи. Частиною структури вважається також Конференція міжнародних неурядових організацій.

В Європейському Союзі діє принцип верховенства правових актів ЄС над актами національного законодавства, навіть національними конституціями. Він передбачає, що у випадку колізії перевагу отримує правовий акт ЄС і

застосовується тільки у сферах компетенції, визначеної установчими договорами ЄС.

На практиці застосування принципу стикається з проблемами. Приміром, національні суди можуть вважати, що конституція або національна хартія прав людини повинні мати перевагу над актами ЄС [7, 30]. Разом з тим, розвиток системи захисту прав людини у ЄС показує вирівнювання стандартів, яке до певної міри знімає цю суперечність.

Закріплення та захист прав людини на регіональному рівні та рівні ЄС – це ще один додатковий правовий механізм, який одночасно уніфікує існуючі національні системи цього захисту, об'єднує їх з чинними міжнародно-правовими актами й при цьому функціонує паралельно з ними, не виключаючи їх, а логічно доповнюючи і посилюючи.

Європейські стандарти та механізми захисту прав людини представляють собою складну систему, яку можна розглядати на різних рівнях, передусім рівні Ради Європи, рівні ОБСЄ та рівні ЄС. При цьому багато з стандартів, які на цих виробляються щодо прав людини, не мають обов'язкової сили, однак є авторитетними та впливовими, виступають взірцевими документами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Dembour M.-B. Gaygusuz Revisited: The Limits of the European Court of Human Rights' Equality Agenda. *Human Rights Law Review*. Vol. 12. Issue 4. 2012. P. 689-721.
2. Fuglistaler G. The Principle of Subsidiarity and the Margin of Appreciation Doctrine in the European Court of Human Rights' Post2011 Jurisprudence. Lausanne: IDHEAP, Institut de hautes etudes en administration publique, Universite de Lausanne. 2016. URL: https://serval.unil.ch/resource/serval:BIB_A4FA8A7A4A0B.P001/REF (дата доступу: 12.05.2022).
3. Ahmed T. The European Union and Human Rights: An International Law Perspective / T. Ahmed, I. de Jesus Butler // *The European Journal of International Law*. 2006. Vol. 17. No 4. P. 771-801.
4. Evan J. Criddle and Evan Fox-Decent Human Rights, Emergencies, and the Rule of Law. *Human Rights Quarterly*. Vol. 34. No. 1. 2012. P. 39-87.
5. Lucchi N. Access to Network Services and Protection of Constitutional Rights: Recognizing the Essential Role of Internet Access for the Freedom of Expression (February 6, 2011). *Cardozo Journal of International and Comparative Law (JICL)*, Vol. 19. No. 3. 2011.
6. Аббакумова Д.В. Деякі аспекти процедури моніторингу в межах Ради Європи. Теорія і практика правознавства. 2014. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_2_53 (дата доступу: 12.05.2022).
7. Завгородній В. А. Рішення Європейського Суду з прав людини як акти тлумачення норм конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Право. редкол. Ю.М. Бисага, Д.М. Белов, С.Б. Булеца та ін.. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2014. Вип. 24. Т. 1. С. 29-33.